

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0825U001648

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 12-05-2025

**Статус:** Наказ про видачу диплома

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**



## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Турлаков Ігор Дмитрович

2. Igor Turlakov

**Кваліфікація:** 053

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** доктор філософії

**Аспірантура/Докторантура:** так

**Шифр наукової спеціальності:** 053

**Назва наукової спеціальності:** Психологія

**Галузь / галузі знань:** соціальні та поведінкові науки

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Психологія

**Дата захисту:** 23-06-2025

**Спеціальність за освітою:** Психологія

**Місце роботи здобувача:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** PhD 8956

**Повне найменування юридичної особи:** Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

**Код за ЄДРПОУ:** 02071091

**Місцезнаходження:** вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

**Код за ЄДРПОУ:** 02071091

**Місцезнаходження:** вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 15, 15.41.21

**Тема дисертації:**

1. Особливості взаємозв'язку психологічних ресурсів у осіб, що переживають хронічний стрес.
2. Peculiarities of the relationship between psychological resources in people experiencing chronic stress.

**Реферат:**

1. Дисертаційна робота присвячена дослідженню особливостей взаємозв'язку психологічних ресурсів у осіб, що переживають хронічний стрес. Робота містить вступ, три розділи, список використаних джерел, висновки і додатки. В першому розділі проведено теоретичний аналіз ресурсної сфери людини, що переживає хронічний стрес й розглянути ресурсні моделі подолання стресу. Зазначено, що ресурси, як захисні фактори - соціальні, психологічні та поведінкові риси - впливають на стійкість людини до стресу. . Розглянуто: теорію збереження ресурсів, в якій втрата ресурсів або загроза такої втрати є вирішальною змінною, що прогнозує психологічний дистрес; ресурсно-орієнтований теоретичний салютотенний підхід, в якому основна увага приділяється походженню здоров'я, а також здібностям і здатності людей до хорошого функціонування і благополуччя; надано модель особистості, пов'язану зі збереженням гарного самопочуття і працездатності в умовах стресу, згідно цієї моделі життєстійкість складається з трьох компонентів, або "ЗС": Commitment, Control, and Challenge й захищає від негативного впливу стресу на здоров'я і працездатність. У другому розділі обґрунтовано використання моделі BASIC PhD при вивченні особливостей взаємозв'язку

психологічних ресурсів у осіб, що переживають хронічний стрес. Зазначено, що модель BASIC Ph є інтегративною багатовимірною моделлю подолання, що представлена М.Лахадом. Проаналізовано модальності моделі BASIC Ph, що лежать в основі індивідуального стилю подолання. В теоретичному аналізі запропоновано ресурси, що пов'язані (або детермінують) модальності моделі BASIC Ph у людини, що переживає хронічний стрес під час війни. Копінг – стратегії умовно віднесено до наступних модальностей: копінг, орієнтований на рішення проблеми до домінантної модальності Cognition, уникнення до домінантної модальності Cognition й Affect, емоційно-орієнтований копінг до модальностей Cognition й Affect. Часова перспектива є ресурсом, який за моделлю «BASIC Ph» віднесено до модальностей Imagination – уява, мрії, спогади; Belief – віра, переконання, цінності, філософія життя та модальності Cognition, thought – розум, пізнання, когнітивні стратегії. Оптимізм за моделлю «BASIC Ph» є складовою частиною модальностей Imagination, Belief та Cognition. Ресурс саморегуляції – до модальності Affect. До модальності Socialization віднесено соціальні зв'язки, соціальна підтримка, соціальна приналежність, спілкування. Ресурс гумору віднесений до модальностей Imagination й Affect. Ресурси надії й віри віднесено до модальності Belief – віра, переконання, цінності, філософія життя. Резильентність це узагальнення всієї моделі «BASIC Ph». Показано, що в процес подолання стресу всі модальності моделі «BASIC Ph» залучені через психологічні ресурси людини. Деякі комбінації можуть бути притаманними особам різного віку і досвіду. Зазначено, що в моделі «BASIC Ph» не враховані захисні механізми і вплив довіду, які є суттєвими. Продемонстровано етапи дослідження і обґрунтування методик для вивчення ресурсної сфери осіб під час війни. В дослідженні взяло участь 272 осіб віком від 17 до старших за 55 років. З них: 31,3% досліджуваних в віці 17-25 років, 32,7% досліджуваних в віці 26-40 років, 31,6% в віці 40 – 55 років й 4,4% досліджуваних старших за 55 років. Серед них 78,3% жінок та 21,7% чоловіків. Більшість досліджуваних – 71% знаходяться в Україні, 27,6% виїхали під час війни. У третьому розділі досліджено й порівняно вплив віку та досвіду переживання війни на особливості взаємозв'язку психологічних ресурсів в ситуації хронічного стресу. Встановлено статистичні розбіжності у досліджуваних з 2-х річним і 3-х річним досвідом переживання повномасштабного вторгнення за ресурсами: домінуюча копінг стратегія ( $p < 0,038$ ), з зростанням досвіду збільшується стратегії емоційно-орієнтованого копінгу, уникнення, відволікання, зменшується стратегія проблемно-орієнтованого копінгу; зі зростанням досвіду збільшується орієнтація на часову перспективу майбутнє і зменшується орієнтація на часову перспективу сьогодення ( $p < 0,041$ ); зі зростанням досвіду збільшується орієнтація на реалізм і зменшується орієнтація на нереалістичний оптимізм ( $p < 0,015$ ); зі зростанням досвіду збільшується ірраціональна поведінка (відкладання) імовірно через нездатність керувати негативними емоціями ( $p < 0,00$ ); зі зростанням досвіду зменшується налаштування на соціальну підтримку з боку родини і друзів ( $p < 0,04$ ); зі зростанням досвіду відбуваються зміни в патернах реагування ( $p < 0,00$ ), наприклад збільшується агресія (напад) та виправдання, зменшуються ігнорування і забування. Спостерігається взаємопов'язаність ресурсів, що забезпечують модальності моделі «BASIC Ph», що в свою чергу демонструє її динамічність і залежність від досвіду переживання хронічного стресу у досліджуваних різного віку.

2. The dissertation is devoted to the study of the peculiarities of the relationship between psychological resources in individuals experiencing chronic stress. The work includes an introduction, three chapters, a list of references, conclusions and appendices. The introduction defines the object and subject of the research, substantiates the relevance of the topic of the dissertation research, its scientific novelty, practical significance, comments on the approbation, describes the structure of the dissertation work and its main content. The first chapter provides a theoretical analysis of the resource sphere of a person experiencing chronic stress and considers resource models of stress coping. It is noted that resources, as protective factors – social, psychological and behavioral traits – affect a person's resistance to stress. The following are considered: the theory of resource conservation, in which the loss of resources or the threat of such loss is a crucial variable that predicts psychological distress; the resource-based salutogenic theoretical approach, which focuses on the origin of health, as well as the abilities and capacities of people to function well and be well; a model of personality related to the preservation of well-being and performance under stress is presented, according to this model, resilience consists of three components, or 3Cs=: Commitment, Control, and Challenge, and protects against the negative impact of stress on health and

performance. The second chapter substantiates the use of the BASIC PhD model in studying the peculiarities of the relationship between psychological resources in people experiencing chronic stress. It is noted that the BASIC Ph model is an integrative multidimensional model of coping presented by M. Lahad. The modalities of the BASIC Ph model underlying the individual coping style are analyzed. In the theoretical analysis, the resources that are associated (or determine) the modalities of the BASIC Ph model in a person experiencing chronic stress during war are proposed. Coping strategies are conditionally attributed to the following modalities: problemsolving coping to the dominant Cognition modality, avoidance to the dominant Cognition and Affect modalities, emotionally oriented coping to the Cognition and Affect modalities. The time perspective is a resource that, according to the BASIC Ph model, is attributed to the Imagination modality - imagination, dreams, memories; Belief - faith, beliefs, values, philosophy of life and the Cognition modality, thought - mind, cognition, cognitive strategies. Optimism according to the BASIC Ph model is an integral part of the Imagination, Belief, and Cognition modalities. The resource of self-regulation belongs to the Affect modality. The Socialization modality includes social ties, social support, social affiliation, and communication. The resource of humor is attributed to the Imagination and Affect modalities. The resources of hope and faith are attributed to the Belief modality - faith, beliefs, values, philosophy of life. Resilience is a generalization of the entire BASIC Ph model. It is shown that all modalities of the BASIC Ph model are involved in the process of overcoming stress through human psychological resources. Some combinations may be inherent in people of different ages and experiences. It is noted that the <BASIC Ph= model does not take into account the defense mechanisms and the influence of experience, which are essential.

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Не застосовується

**Підсумки дослідження:** Нове вирішення актуального наукового завдання

**Публікації:**

- Турлаков І. Д. Особливості взаємовпливу психологічних ресурсів особистості, що підвищують резильєнтність в умовах війни /І. Д. Турлаков, О. В. Чернілевська-Ісайко // Габітус. – 2024. – Вип. 60. – С. 180–184.
- Турлаков І. Д. Взаємозв'язок резильєнтності та копінг-стратегій осіб під час війни / З. О. Кіреева, І. Д. Турлаков // Наукові перспективи. Серії :Державне управління ; Право ; економіка ; Медицина ; Педагогіка ; Психологія. – 2024. – Вип. 2(44). – С. 1321–1332.
- Турлаков І. Д. Особливості взаємозв'язку психологічних ресурсів у осіб, що переживають стрес під час війни / І. Д. Турлаков // Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи : зб. наук. пр. – Київ : Вид-во Східноукр. нац. ун-ту ім. В. Даля, 2024. – № 3(65), т. 1. – С. 175–187.

**Наукова (науково-технічна) продукція:** аналітичні матеріали

**Соціально-економічна спрямованість:** поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

**Охоронні документи на ОПВ:**

**Впровадження результатів дисертації:** Впроваджено

**Зв'язок з науковими темами:** 0123U102605

## VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

### Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кіреева Зоя Олександрівна
2. Zoya Kireieva

**Кваліфікація:** д. психол. н., професор, 19.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

### Додаткова інформація:

**Повне найменування юридичної особи:** Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

**Код за ЄДРПОУ:** 02071091

**Місцезнаходження:** вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

### Офіційні опоненти

### Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луньов Віталій Євгенійович
2. Vitalii Lunov

**Кваліфікація:** к.психол.н., доцент, 19.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

### Додаткова інформація:

**Повне найменування юридичної особи:** Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

**Код за ЄДРПОУ:** 02010787

**Місцезнаходження:** бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України

**Ідентифікатор ROR:**

### Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Засекіна Лариса Володимирівна
2. Larisa Zasiiekina

**Кваліфікація:** д.психол.н., професор, 19.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Волинський національний університет імені Лесі Українки

**Код за ЄДРПОУ:** 02125102

**Місцезнаходження:** проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Рецензенти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Чачко Світлана Леонідівна

2. Svitlana Chachko

**Кваліфікація:** к. психол. н., доцент, 19.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

**Код за ЄДРПОУ:** 02071091

**Місцезнаходження:** вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Родіна Наталія Володимирівна

2. Natalia Rodina

**Кваліфікація:** д. психол. н., професор, 19.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7537-9292

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

**Код за ЄДРПОУ:** 02071091

**Місцезнаходження:** вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Кононенко Оксана Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Кононенко Оксана Іванівна

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

Лукашук Світлана Борисівна

**Реєстратор**

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна